

Wyniki Międzynarodowego Badania Umiejętności Dorosłych PIAAC

Polska uplasowała się w grupie krajów o najniższych średnich wraz z Włochami, Portugalią, Litwą i Chile. W czołówce rankingu znalazły się kraje skandynawskie i Japonia.

W porównaniu z 2012 rokiem Polska odnotowała jeden z największych spadków w wynikach – w rozumieniu tekstu aż o 31 punktów, a w rozumowaniu matematycznym o 21 punktów. Wysokie spadki odnotowano też w Korei, Litwie i Nowej Zelandii.

Odnotowaliśmy niepokojąco wysoki odsetek osób z niskimi umiejętnościami - aż 39% badanych nie rozwiązało prostych zadań mierzących rozumienie tekstu, 38% zadań dotyczących umiejętności matematycznych, a 48% z zakresu rozwiązywania problemów. To znacznie gorsze wyniki niż np. w Niemczech (16-17%), Czechach (18-19%) czy Estonii (8-9%). Nawet biorąc pod uwagę prawdopodobne niedoszacowanie wyników, wyraźnie widać, że spora część dorosłych w Polsce nie radzi sobie z zadaniami mierzącymi umiejętności podstawowe.

Badanie PIAAC 2023 ujawnia wyzwania związane z umiejętnościami rozumienia tekstu, matematyki i rozwiązywania problemów - powiedział Michał Sitek, kierownik polskiej edycji badania. Wyniki badania pokazują, że wielu dorosłych Polaków ma trudności z rozumieniem tekstu, matematyką i rozwiązywaniem problemów. Potrzebne jest inwestowanie w edukację dorosłych i wsparcie grup z niskimi kompetencjami - dodał Sitek.

W większości krajów europejskich kobiety osiągają lepsze wyniki w rozumieniu tekstu, a mężczyźni w matematyce. **W Polsce średni poziom umiejętności kobiet i mężczyzn jest podobny we wszystkich dziedzinach.** W Polsce, podobnie jak w wielu innych krajach, zaobserwowaliśmy systematyczny spadek umiejętności wraz z wiekiem, szczególnie w grupie wiekowej 55-65 lat. Najlepiej w badaniu wypadły osoby najmłodsze. We wszystkich krajach znacznie lepiej radziły sobie z zadaniami osoby z wyższym wykształceniem – w Polsce ich przewaga względem innych kategorii wykształcenia była największa w matematyce.

Analizy ekspertów OECD i Instytutu Badań Edukacyjnych wskazują, że polskie wyniki mogą być znacząco niedoszacowane, mimo spełnienia przez Polskę standardów metodologicznych realizacji badania. Problemem był **niski poziom zaangażowania respondentów w rozwiązywanie zadań**, czego przejawem było szybkie udzielanie odpowiedzi i częste pomijanie pytań w badaniu umiejętności. Mogło to też wpłynąć na wyniki innych krajów, ale w Polsce ich wpływ był najprawdopodobniej większy.

10 grudnia poznaliśmy wyniki Badania Umiejętności Dorosłych PIAAC (Program Międzynarodowej Oceny Kompetencji Dorosłych) koordynowanego przez OECD. W badaniu, przeprowadzonym w latach 2022-2023 uczestniczyło 31 krajów OECD, w tym Polska. Zmierzyliśmy w nim trzy kluczowe umiejętności: rozumienie tekstu, rozumowanie matematyczne i rozwiązywanie problemów.